

§182

Svar på motion från Conny Wahlström (MP) och Karin Thomasson (MP) om att ta fram en regional policy för ansvarsfull användning av artificiell intelligens (AI) (RS/725/2025)

Sammanfattning

Conny Wahlström (MP) och Karin Thomasson (MP) har den 21 augusti 2025 lämnat in en motion till regionfullmäktige om att Region Jämtland Härjedalen ska ta fram en övergripande policy för ansvarsfull användning av artificiell intelligens (AI) i regionens verksamheter, med särskilt fokus på mänskliga rättigheter, jämlikhet, klimatmål och demokratisk transparens.

Utvecklingen av Artificiell intelligens (AI) har gått i rasande takt de senaste åren och är en del av vardagen. För offentlig sektor är AI en stor möjlighet att genomföra nödvändiga förändringar och accelerera digitaliseringen. AI kan användas på många olika sätt. Till exempel för att analysera stora mängder data, automatisera administrativa uppgifter och förutspå händelser. Inom hälso- och sjukvården kan AI användas för att exempelvis utveckla patientmöten och behandlingar.

Digitalisering och AI kommer för Region Jämtland Härjedalen att vara avgörande för att nå en modern och hållbar region. Särskilt för att kunna implementera en effektiv och ändamålsenlig administration. Som motionärerna också nämner används AI redan inom regionen, både inom kärnverksamheten och stödverksamheten. I Regionplan och budget 2026–2028 är digitalisering och AI utpekade som ett prioriterat område för att nå en budget i balans.

Men den snabba utvecklingen skapar samtidigt nya risker och etiska dilemman. Om AI utformas och används på ett felaktigt sätt kan det få en negativ påverkan, äventyra integritet, dataskydd och demokrati. Andra exempel på utmaningar är snårig juridik och problem med resurser i form av specifik kompetens och ekonomiska.

Det är av stor betydelse att Region Jämtland Härjedalen säkerställer en etisk, rättssäker och inkluderande användning av AI. Därför har en AI-vision tagits fram för Region Jämtland Härjedalen (RS/635/2025). AI-visionen har tagits fram i samverkan mellan stödverksamhet och kärnverksamhet. AI-visionen tar sin utgångspunkt i Region Jämtland Härjedalens övergripande mål. Genom AI-visionen skapas förutsättningar för en gemensam riktning som utgår från människan. Möjligheterna ligger i att använda resurser smartare och möta invånarens, patienters och samhällsaktörers krav och förväntningar. För detta krävs tydliga ramar för hur AI får användas – så att den stärker tillit, rättssäkerhet och jämlikhet. Framtagen AI-vision kommer sedan att konkretiseras i strategiska insatsområden.

AI-visionen kommer att behandlas på regionstyrelsens sammanträde den 4 november för att sedan gå vidare till regionfullmäktige.

Förslag till beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige

Motionen anses besvarad.

Yrkanden

Conny Wahlström (MP) yrkar följande:

"Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige att bifalla motionen.

Alternativt förslag till beslut:

Regionstyrelsen föreslår att regionfullmäktige beslutar att Region Jämtland Härjedalen ska ta fram en AI-policy som tydliggör principer, ansvar och etiska ramar för användning av artificiell intelligens i regionens verksamheter.

Policyn ska bygga på den framtagna AI-visionen men konkretisera hur visionens intentioner omsätts i praktisk styrning, i enlighet med regionens styrmodell där policyer uttrycker värderingar och förhållningssätt.

Argumentation:

Vision och policy är två olika dokument med olika syften

En vision beskriver *vad man vill uppnå på lång sikt*. Den handlar om riktning, framtidsbild och värderingar – ett slags "kompass" som inspirerar och motiverar.

En policy är *ramverket för hur visionen ska omsättas i praktiken*. Den anger principer, regler och ansvarsfördelning.

- Enligt regionens egen styrmodell beslutas policyer av regionfullmäktige och uttrycker *värderingar och förhållningssätt* som ska genomsyra styrningen.
- En AI-policy är just ett sådant dokument: den konkretiserar de värderingar som AI-visionen formulerar.
- Utan policy riskerar visionen att bli enbart en kommunikativ viljeyttring utan praktisk styrkraft.

Policyn blir ett verktyg för att säkerställa att regionen följer EU:s och Sveriges kommande AI-lagstiftning. Policyn bör utgå från AI visionen.

Nedan ett förtydligande på vad en policy kan innehålla. (Den kan se helt annorlunda ut när verksamheten har arbetat fram en policy som tillfredsställer våra behov i JH.

AI-policy för Region Jämtland Härjedalen – kort översikt med korta förklaringar.

1. Syfte och tillämpningsområde Policyn ska säkerställa en ansvarsfull, rättssäker och hållbar användning av AI i regionens samtliga verksamheter och samarbeten. Den utgår från *AI-visionen för Region Jämtland Härjedalen*, där tekniken ses som ett verktyg för att stärka människans förmåga, öka tillgängligheten och skapa verklig nytta för invånare, patienter och medarbetare – alltid med respekt för etik, integritet och demokratiska värden.
2. Värdegrund och mål AI ska bidra till jämlikhet, klimatmål, kvalitet och delaktighet – och alltid användas som ett verktyg för mänsklig och samhällelig nytta.
3. Grundprinciper för ansvarsfull AI AI-användning ska vila på tydliga principer för etik, transparens, dataskydd, säkerhet och hållbarhet.
  1. Mänsklig kontroll och ansvar: Människan har alltid det slutliga ansvaret.
  2. Etik och rättvisa: AI får inte förstärka ojämlikhet eller diskriminering.
  3. Transparens och förklarbarhet: AI-beslut ska kunna förstås och granskas.
  4. Integritet och dataskydd: All databehandling ska ske lagligt och säkert.
  5. Säkerhet och robusthet: Riskbedömning ska göras innan införande.
  6. Hållbarhet och klimatansvar: AI ska bidra till regionens klimatmål.
4. Styrning och ansvarsfördelning Regionstyrelsen ansvarar för den övergripande styrningen, regiondirektören för tillämpningen och verksamheterna för dokumentation, riskanalys och etisk prövning.
5. Samverkan och innovation Policyn ska stödja innovation och samarbete med forskning, företag och civilsamhälle – inom tydliga etiska och demokratiska ramar.
6. Uppföljning och revidering Policyn ska följas upp årligen, med rapportering av AI-användning, riskbedömningar och klimatpåverkan. Revideras vid behov eller ny lagstiftning.
7. Ikraftträdande och beslut Policyn beslutas av Regionfullmäktige i enlighet med Region Jämtland Härjedalens styrmodell, eftersom den anger övergripande värderingar, mål och ansvar för hela regionen."

Proposition

Ordföranden ställer proposition på regiondirektörens förslag och Conny Wahlströms yrkande och finner att regiondirektörens förslag antas.

Beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige

Motionen anses besvarad.

Regionstyrelsen

2025-11-04

Reservationer

Conny Wahlström (MP) reserverar sig till förmån för sitt eget yrkande.

Protokollsanteckning

Robert Hamberg (M) och Fredrik Fagerholm (M) avstår från att delta i beslutet.

Expedieras till

Motionärerna

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse om svar på motion
- Motion från Conny Wahlström (MP) och Karin Thomasson (MP) om att ta fram en regional policy för ansvarsfull användning av artificiell intelligens (AI)